

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศส่วนหนึ่งวัดได้จากผลผลิตรวมของประเทศที่เพิ่มขึ้น แต่เนื่องจากผลผลิตรวมของประเทศส่วนหนึ่งเกิดจากกิจกรรมการผลิตของภาคนอกระบบ จึงทำให้เศรษฐกิจนอกระบบของประเทศไทยขยายตัวอย่างรวดเร็ว (สมภูมิ แสงกุล, 2553) ผลการสำรวจในปี พ.ศ. 2555 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่าในจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น 39.6 ล้านคน ประมาณสองในสามของผู้ที่มีงานทำเป็นแรงงานนอกระบบ (ร้อยละ 62.6) แรงงานกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ประสบปัญหาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานและสภาพการทำงานที่ต่ำกว่ามาตรฐาน อาทิเช่น พบสถานที่ทำงานมีฝุ่น คว้น กลิ่น ร้อยละ 17.6 มีแสงสว่างไม่เพียงพอ ร้อยละ 16.4 และมีปัญหาเรื่องมีอิริยาบถในการทำงานที่ไม่เหมาะสม ร้อยละ 48.2 ทั้งยังพบปัญหาการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน ได้แก่ การบาดเจ็บจากของมีคมบาด ร้อยละ 67.9 และการพลัดตกหกล้ม ร้อยละ 14.6 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555) ข้อมูลจากมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (2556) ระบุว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ถูกสุขอนามัย มีปัญหาในการเข้าถึงบริการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ส่งผลให้มีโอกาสเกิดปัญหาสุขภาพจากการทำงานมากกว่าแรงงานในระบบ นอกจากปัญหาด้านสุขภาพยังพบปัญหาเกี่ยวกับค่าตอบแทน (ร้อยละ 44.0) ภาระงานที่หนัก (ร้อยละ 24.8) และไม่ได้รับการจ้างอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 19.2) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555)

อุตสาหกรรมเครื่องเงินเป็นอุตสาหกรรมครัวเรือนประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นเป็นกิจกรรมการผลิตภาคนอกระบบ ต้องอาศัยแรงงานในการผลิตชิ้นงาน ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ทำงานโดยไม่มีสัญญาการจ้างงานที่เป็นทางการ ไม่มีนายจ้างตามความหมายของกฎหมายแรงงาน (มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ, 2555) ทำให้มีโอกาสประสบปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเช่นเดียวกับแรงงานนอกระบบกลุ่มอื่นๆ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าช่างทำเครื่องเงินมีโอกาสสัมผัสปัจจัยอันตรายจากการทำงานทั้งจากสภาพแวดล้อมการทำงานและจากสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ตามแนวคิดของโรเจอร์ส (Rogers, 2003) ปัจจัยอันตรายจากสภาพแวดล้อมการทำงาน หมายถึง สิ่งที่เกิดจากความเบี่ยงเบนทางสุขภาพจากการทำงาน ประกอบด้วย ปัจจัยอันตรายด้านกายภาพ

(physical hazards) ปัจจัยอันตรายด้านเคมี (chemical hazards) ปัจจัยอันตรายด้านชีวภาพ (biological hazards) ปัจจัยอันตรายด้านการยศาสตร์ (ergonomics hazards) และปัจจัยอันตรายด้านจิตสังคม (psychosocial hazards) โดยปัจจัยอันตรายด้านกายภาพที่สำคัญในการทำเครื่องเงิน ได้แก่ เสียงดัง แสงสว่างไม่เพียงพอ และความร้อน เสียงดังเกิดจากการตีแท่งเงินด้วยหม้อน และตกหล่นด้วยส้อมหรือ ฝ้อนเล็ก รวมทั้งการเชื่อมชิ้นงาน ในประเทศอินเดียมีการตรวจวัดระดับเสียงดังในกระบวนการขึ้นรูป โลหะซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่มีบริบทการทำงานคล้ายคลึงกับการทำเครื่องเงิน พบระดับเสียงดังในบริเวณที่ทำงานสูงกว่า 90 เดซิเบล (เอ) (Singh, Bhardwaj, Deepak and Bedi, 2009, Narlawar W, Surjuse and Thakre S, 2006) ส่วนในประเทศไทย พบการศึกษาปัญหาสุขภาพและสภาพแวดล้อมในการทำงานของช่างเชื่อมโลหะด้วยไฟฟ้า อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ระบุว่า การตัดเหล็ก เจียรเหล็ก เชื่อมเหล็กทำให้เกิดเสียงดังในขบวนการทำงาน ร้อยละ 91.2 (พรณี นันทะแสง และกาญจนา นาตะพินธุ , 2555) เช่นเดียวกับการศึกษาภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานของแรงงานนอกระบบช่างตีมีด ภาคเหนือตอนบน ที่ระบุช่างตีมีดรับรู้ว่าบริเวณที่ทำงานมีเสียงดัง ร้อยละ 91.42 (มันทกานต์ เครือเต๊ะ, 2556) ในเชิงทฤษฎีการสัมผัสเสียงดัง มีโอกาสทำให้คนทำงานมีสมรรถภาพการได้ยินลดลง มีภาวะหูอื้อ หูตึงชั่วคราว หากมีการสัมผัสเสียงดังเกินมาตรฐาน 85 เดซิเบล(เอ) ตลอดระยะเวลา 8 ชั่วโมงการทำงานต่อเนื่องจะทำให้เกิดการสูญเสียการได้ยินได้ (วิทยา อยู่สุข, 2549) ดังการศึกษาภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานแรงงานนอกระบบผู้ประกอบการอาชีพตีมีด ภาคเหนือตอนบน พบว่าช่างตีมีดที่สัมผัสเสียงดัง มีอาการหูอื้อ หรือมีเสียงแมลงหวี่ภายในหู ร้อยละ 20.00 และได้ยินเสียงพูดไม่ชัด/ ต้องพูดเสียงดังจึงได้ยิน ร้อยละ 8.57 (มันทกานต์ เครือเต๊ะ, 2556)

การสัมผัสกับแสงสว่างที่ไม่เพียงพอกับการทำงานพบได้ในหลายขั้นตอนของการทำเครื่องเงิน โดยพบความเข้มของแสงสว่างในบริเวณที่ตกหล่นและขัดชิ้นงานอยู่ระหว่าง 156-278 ลักซ์ (โรงพยาบาลดี, 2556) ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานที่กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียงพ.ศ. 2549 กำหนดไว้ คือ ในบริเวณที่ขัดชิ้นงาน หรืองานที่ต้องการความละเอียดสูงแต่ไม่ละเอียดมากเป็นพิเศษ เช่น การกลึงหรือตกแต่งโลหะ การตกแต่งผลิตภัณฑ์ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า 300 ลักซ์แสงสว่าง (กระทรวงมหาดไทย, 2548) ปริมาณแสงสว่างที่ไม่เพียงพอมีโอกาสทำให้กล้ามเนื้อตาต้องทำงานมากขึ้น ก่อให้เกิดอาการปวดตา มึนศีรษะ สมรรถภาพการมองเห็นลดลง ทั้งยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานและอาจเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ (วิทยา อยู่สุข, 2542; สราวุธ สุธรรมสา, 2542) ในขณะที่การสัมผัสกับความร้อนซึ่งเกิดจากขั้นตอนการหลอมเงิน การหล่อแท่งเงิน ซึ่งการทำงานในบริเวณที่มีความร้อนสูงจะทำให้ร่างกายสูญเสียน้ำทำให้เกิดอาการอ่อนเพลีย

หน้ามืด เป็นลมหมดสติและอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน (วิทยา อยู่สุข, 2542) การศึกษาในกลุ่มแรงงานนอกระบบช่างตีมีดที่มีบริบทการทำงานใกล้เคียงกับช่างทำเครื่องเงิน พบว่าช่างตีมีดมีการสัมผัสความร้อนจากการทำงานตลอดเวลา/บ่อยครั้งร้อยละ 83.58 และระบุว่ามีอาการเหนื่อย อ่อนเพลีย เสียเหงื่อ ร้อยละ 7.86 (มันทกานต์ เครือเต๊ะ, 2556)

สำหรับปัจจัยอันตรายด้านเคมีที่สำคัญในกระบวนการทำเครื่องเงิน ได้แก่ ฝุ่นหรือฟุ้งกระจาย และกรดกำมะถัน โดยฝุ่นหรือฟุ้งกระจายเกิดขึ้นในขั้นตอนการหลอมเม็ดเงินและหล่อแท่งเงิน ส่วนกรดกำมะถันถูกนำมาใช้ในการขัดแต่งชิ้นงานให้มีความแวววาว การศึกษาที่ผ่านมาระบุว่าการสูดดมฝุ่นและฟุ้งกระจายมีผลทำให้เกิดการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ (Rosenman et al., 1979) นอกจากนี้การสัมผัสฟุ้งของโลหะทำให้เกิดอาการไข้ ไอ โลหะ (พรพิมล กองทิพย์, 2550) ดังการศึกษาในต่างประเทศ พบคนทำงานโรงงานเหล็กเมืองชาดัส ประเทศอินเดีย ที่สัมผัสกับฟุ้งโลหะเหล็ก มีอาการไอ (ร้อยละ 81.1) หายใจลำบาก (ร้อยละ 38.7) และแน่นหน้าอก (ร้อยละ 35.8) (Abdel-Rasoy, et al., 2009) สำหรับประเทศไทยการศึกษาของพรรณี นันทะแสง และกาญจนา นาคะพินธุ (2555) พบว่าช่างเชื่อมโลหะด้วยไฟฟ้าอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูที่มีการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีฝุ่น ละอองควันจากการเชื่อมโลหะในกระบวนการทำงาน พบอาการระคายเคืองจมูกและลำคอ (ร้อยละ 59.1) อาการระคายเคืองผิวหนัง ตา จมูก (ร้อยละ 50.1) และเวียนศีรษะ (ร้อยละ 31.4) ส่วนการสัมผัสกรดกำมะถันมีโอกาสทำให้เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนัง ตา และเยื่อปอดอย่างรุนแรง (กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2551)

ส่วนปัจจัยอันตรายด้านการยศาสตร์ ได้แก่ ท่าทางการทำงานที่ผิดปกติเป็นธรรมชาติของร่างกาย การทำงานในท่าเดิมซ้ำๆ รวมทั้งการยกของหนักเกินกำลัง สามารถพบได้ในกลุ่มแรงงานนอกระบบทั่วไป การสัมผัสปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ ก่อให้เกิดอาการผิดปกติ ปวด ชา ไม่สุขสบาย (วิทยา อยู่สุข, 2549; สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม, 2550) รายงานการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยคุณภาพการเจ็บป่วยและบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน พฤติกรรมการทำงานของแรงงานนอกระบบพบส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการยศาสตร์จากการบิดเอี้ยวตัวขณะทำงาน นั่งหรือยืนนานๆ และมีการยกของหนักหรือออกแรงเกินกำลัง (ร้อยละ 90.0-99.2) (ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์, ธาณี แก้วธรรมานุกูล, วันเพ็ญ ทรงคำ และ ธาดาทิพย์ เจริญทรัพย์, 2553) เช่นเดียวกับการศึกษาในแรงงานนอกระบบไม้แกะสลักที่มีบริบทการทำงานคล้ายคลึงกับการทำเครื่องเงิน พบคนงานกว่าสามในสี่ระบุมีท่าทางการทำงานที่ไม่เหมาะสม คือ มีท่าทางก้มหรือเอนศีรษะ (ร้อยละ 76.8) มีท่าทางก้มหรือโค้งตัว (ร้อยละ 76.5) และท่าทางบิดเอี้ยวลำตัว (ร้อยละ 76.2) ทั้งยังมีท่าทางการทำงานที่นั่งติดต่อกันนานเกิน 4 ชั่วโมง ร้อยละ 66.3 (ประไพศรี กามมาลา, 2555) ซึ่งลักษณะการทำงานที่ไม่เหมาะสมและซ้ำๆอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการออกแรงยกของหนักเกินกำลังจะทำให้เกิดแรงกระทำ

ต่อระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ ส่วนการก้มตัว บิดเอี้ยวตัวจะทำให้เกิดแรงดึงตัว แรงดันต่อข้อต่อ เอ็น ในข้อต่อ กล้ามเนื้อ เส้นเลือด เส้นประสาท ส่งผลทำให้เกิดปัญหาด้านกล้ามเนื้อ กระดูกและข้อ และ ทำให้เกิดการบาดเจ็บจากการทำงานได้ (Batawi, 2003; ILO, 2003) จากการศึกษาความชุกของการ บาดเจ็บของระบบโครงร่างและกล้ามเนื้ออย่างค์แขนและคอกับการทำงานในช่วงเงินบ้านวัวลาย จังหวัดเชียงใหม่ พบช่วงเงินมีอาการปวดบริเวณคอมากที่สุด (ร้อยละ 69.44) (อรรถนัมน ธรรมไชย, 2546) หรือการศึกษาภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานของแรงงานนอกระบบช่างตีมีด เขต ภาคเหนือตอนบน พบว่าช่างตีมีดมีการนั่งหรือยืนนานเกิน 2 ชั่วโมง ร้อยละ 65 มีท่าทางการทำงาน ซ้ำๆ ร้อยละ 29.29 และพบว่าการก้ม โย้งทำงานมีความสัมพันธ์กับอาการปวดเอวอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .005 และการบิดเอี้ยวตัวขณะทำงานมีความสัมพันธ์กับอาการปวดหลังอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .001 (มณฑกานต์ เครือเตจ๊ะ, 2556)

สำหรับปัจจัยอันตรายด้านชีวภาพ (biological hazards) เป็นปัจจัยอันตรายที่เกิดจากการสัมผัส หรือได้รับเชื้อโรคต่างๆ เช่น ไวรัส แบคทีเรีย เชื้อรา สิ่งมีชีวิตต่างๆ เช่น พืช แมลงมีพิษส่งผลให้เกิด ความผิดปกติหรือเป็นพิษต่อร่างกาย ซึ่งจะทำให้เกิดการเจ็บป่วยและเป็นโรคเกิดขึ้น (Levy et al., 2006; OSHA, 1998; Rogers, 2003) ในบริบทของการทำเครื่องเงิน ซึ่งเป็นลักษณะงานที่ทำที่บ้านอาจ ทำให้ช่างทำเครื่องเงินมีโอกาสเจอสัตว์มีพิษ เช่น ตะขาบและแมงป่องในพื้นที่การทำงานทั่วไป จาก การรายงานการสำรวจแรงงานนอกระบบในกลุ่มคนทำงานก่อสร้างประเทศไทย พบว่าใน สภาพแวดล้อมการทำงานมีสัตว์มีพิษกัดต่อย เช่น งู ตะขาบและแมงป่อง ถึง ร้อยละ 44.8 (วิวัฒน์ เอกบูรณวัฒน์, สุทธิพัฒน์ วงศ์วิทย์วิโชติ และจิราพร เงินแจ่ม, 2552) นอกจากนี้ ช่างทำเครื่องเงินยังมี โอกาสสัมผัสปัจจัยอันตรายด้านจิตสังคม ซึ่งหมายถึง งานที่ต้องเร่งรีบเพื่อให้ทันเวลาที่กำหนด ความ รับผิดชอบในงาน ปริมาณงานที่หนักหรือมากเกินไป ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเครียดในการทำงาน (Karasek, 1990; Leka & Jain, 2010; Rogers, 2003) การศึกษาในกลุ่มอาชีพที่มีบริบทการทำงาน ใกล้เคียงกับช่างทำเครื่องเงิน เช่น การขึ้นรูปโลหะ การคัดเหล็ก และการตีมีด พบว่าภาระงานหนัก และงานที่เร่งรีบส่งผลให้เกิดความเครียดในการทำงานได้ (Riga, 2007, วิวัฒน์ สังฆะบุตร และสุนิสา ชายเกลี้ยง, 2553, มณฑกานต์ เครือเตจ๊ะ, 2556)

ผลการศึกษาที่ผ่านมายังระบุว่าแรงงานนอกระบบมีโอกาสทำงานในสภาพการทำงานที่ไม่ ปลอดภัย (unsafe working condition) ได้แก่ ลักษณะการทำงานที่ต้องใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ของมี คมที่ไม่มีการติดตั้งเครื่องป้องกันอันตราย ขาดระบบการบำรุงรักษา (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555) ไม่มีความปลอดภัยและส่งผลให้คนทำงานเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บจากการทำงาน (วิทยา อยู่สุข, 2549; Batawi, 2003; ILO, 2003) จากข้อมูลสถิติแรงงานนอกระบบพบอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บ จากการถูกของมีคมบาดมากที่สุด (ร้อยละ 67.9) รองลงมาเป็น การพลัดตกหกล้ม (ร้อยละ 14.6) การชน

และกระแทก (ร้อยละ 8.0) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555) เมื่อพิจารณาจากกระบวนการทำงานของช่างทำเครื่องเงิน พบว่ามีขั้นตอนการทำงานที่ต้องใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ของมีคม เช่น การรีดเงิน ปั้นลาย ตอกลาย ซึ่งอาจนำไปสู่การบาดเจ็บจากการทำงานได้ อีกทั้งจากสภาพพื้นที่ในการทำงานที่ไม่เป็นระเบียบ อาจส่งผลให้คนทำงานเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บจากงานมากขึ้น (สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน ประเทศไทย, 2547; OSHA, 1999) จากการทบทวนวรรณกรรม สะท้อนให้เห็นว่าช่างทำเครื่องเงินเป็นแรงงานนอกระบบภาคการผลิตกลุ่มหนึ่งที่มีความเสี่ยงสูง ต้องทำงานในสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ส่งผลให้มีโอกาสเกิดการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บจากการทำงาน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มีผลต่อภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงาน

ภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงาน หมายถึง ความเปราะบางทางสุขภาพ หรือความเจ็บป่วยหรือการบาดเจ็บที่อาจเกี่ยวเนื่องจากการสัมผัสปัจจัยอันตรายจากการทำงาน (Alexander, 2000; Musich, Hook, Barnett, & Edington, 2003; Rogers, 2003) การเจ็บป่วยและการบาดเจ็บดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานและทำให้คุณภาพชีวิตของคนทำงานแย่ลง (อดุลย์ บัณฑกุล, 2554) อย่างไรก็ตามการเจ็บป่วยและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นสิ่งที่สามารถป้องกันหรือหรือลดโอกาสในการเกิดได้ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยอันตรายจากการทำงานและผลกระทบทางสุขภาพที่อาจเกี่ยวเนื่องกับการสัมผัสปัจจัยดังกล่าว แนวคิดด้านการประเมินภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานจึงเป็นที่ยอมรับว่ามีความสำคัญในแง่ของการค้นหาผลกระทบต่อสุขภาพในระยะเริ่มต้นเพื่อเป็นการทำนายโอกาสการเกิดโรคจากการเจ็บป่วยหรือการบาดเจ็บในอนาคต ทั้งยังสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนลดความเสี่ยงและสร้างเสริมสุขภาพในการทำงานโดยเฉพาะเจาะจงกับกลุ่มเสี่ยงได้ (Alexander, 2000; O' Donnell, 2002; WHO, 2009) โดยการประเมินภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานสามารถทำได้ทั้งแบบปรนัยและอัตนัย ขึ้นกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและความพร้อมของเครื่องมือและผู้เชี่ยวชาญ วิธีการประเมินแบบอัตนัยที่เป็นที่ยอมรับและนำมาใช้ในการวิจัยทางสุขภาพ ได้แก่ การใช้แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดการประเมินภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงของอเล็กซานเดอร์ (Alexander, 2000) ซึ่งพบว่ามีข้อดีคือ สะดวก ประหยัดค่าใช้จ่าย สามารถประเมินภาวะสุขภาพได้หลายมิติ ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและสิ่งแวดล้อม (Bowling, 1997; Rice University, 2006)

ช่างทำเครื่องเงินเป็นอาชีพหนึ่งที่จัดอยู่ในกลุ่มแรงงานนอกระบบ ที่มีความเสี่ยงต่อการสัมผัสปัจจัยอันตรายจากการทำงานหลากหลายส่งผลให้มีโอกาสได้รับผลกระทบทางสุขภาพ ข้อมูลสถิติการเจ็บป่วยที่รับบริการที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยด้อม ตำบลนาทราย อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นพื้นที่ ที่ช่างทำเครื่องเงินอาศัยอยู่เป็นส่วนใหญ่สะท้อนว่ามีผู้ป่วยมารับบริการด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ ร้อยละ 42.81 โรคระบบโครงร่าง ร้อยละ 16.57 และโรคผิวหนัง ร้อยละ 8.04 (โรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยต้ม, 2556) อย่างไรก็ตามพบว่าข้อมูลดังกล่าวไม่ได้แจ่มแจ้ง หรือจำแนกสาเหตุของการเจ็บป่วยหรือการบาดเจ็บ อีกทั้งการศึกษาที่ผ่านมายังไม่พบการศึกษาที่บ่งชี้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยและบาดเจ็บจากการทำงานที่ครอบคลุมและเป็นรูปธรรมใน กลุ่มช่างทำเครื่องเงิน ดังนั้นผู้ศึกษาในฐานะพยาบาลอาชีวอนามัยที่มีบทบาทสำคัญในการจัดบริการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย จึงสนใจและให้ความสำคัญที่จะศึกษาภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานของช่างทำเครื่องเงิน ตำบลนาทราย อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพจากการทำเครื่องเงิน ข้อมูลที่ได้จะเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการป้องกัน และการวางแผนดำเนินการดูแลป้องกันและส่งเสริมสุขภาพสำหรับช่างทำเครื่องเงินให้มีความปลอดภัยในการทำงานต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานของช่างทำเครื่องเงิน ตำบลนาทราย อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน

1.3 คำถามการศึกษา

ภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานของช่างทำเครื่องเงิน ตำบลนาทราย อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน เป็นอย่างไร

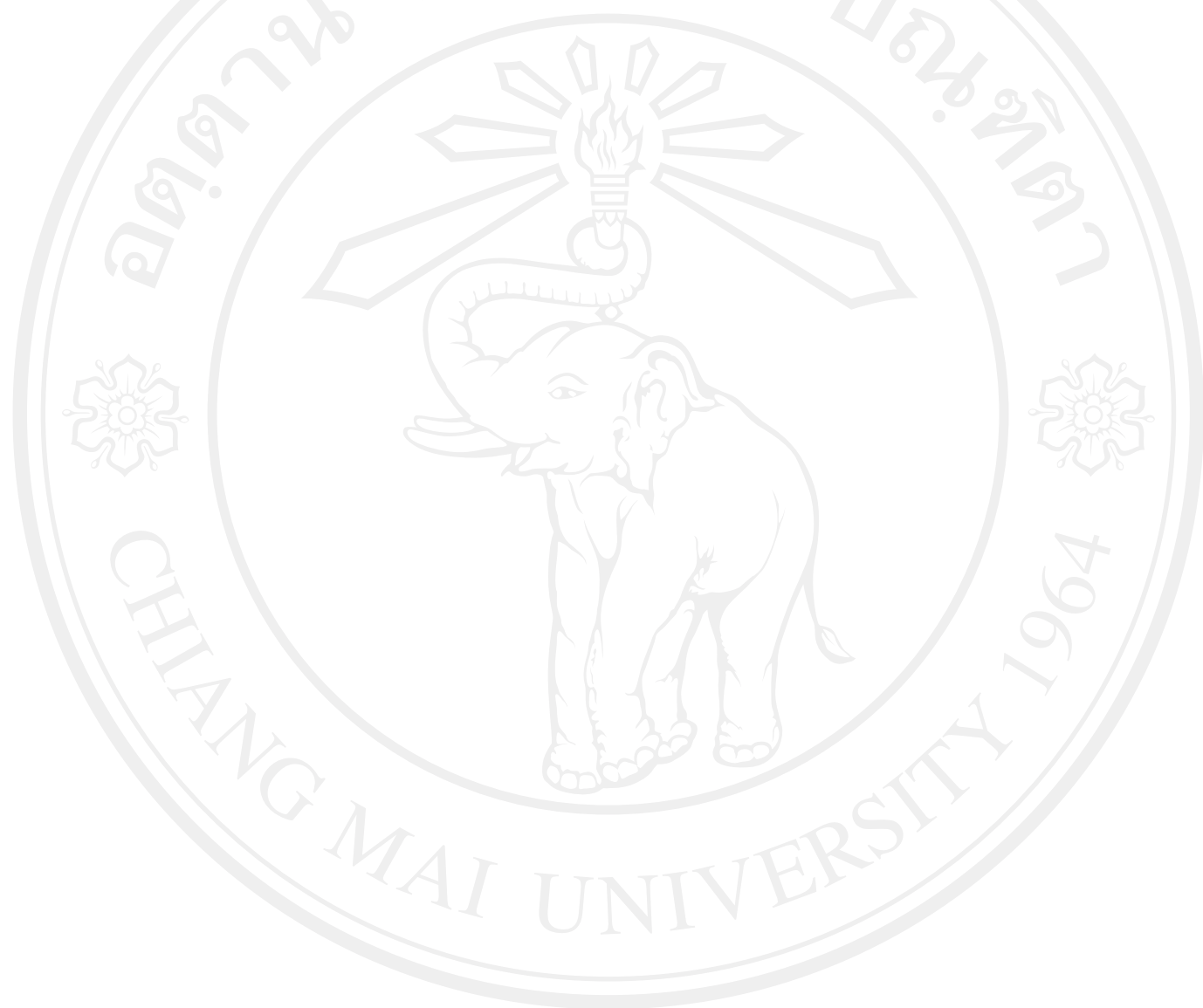
1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานของช่างทำเครื่องเงิน ตำบลนาทราย อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2556

1.5 นิยามศัพท์

ภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงาน หมายถึง ความเบี่ยงเบนทางสุขภาพ หรือความเจ็บป่วย และการบาดเจ็บที่อาจเกิดเนื่องจากการสัมผัสปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงานและสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ อาการผิดปกติของการได้ยิน อาการผิดปกติของการมองเห็น อาการผิดปกติของระบบทางเดินหายใจ อาการผิดปกติของโครงร่างและกล้ามเนื้อ ความเครียดจากการทำงาน และการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน ประเมินโดยใช้แบบสัมภาษณ์ภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงจากการทำงานแรงงานในระบบช่างทำเครื่องเงิน ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม

ช่างทำเครื่องเงิน หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ผลิตเครื่องเงินในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง หรือหลายขั้นตอนของการทำเครื่องเงิน ได้แก่ การหลอมเงิน การหล่อแท่งเงิน การรีดแท่งเงิน การปั๊มลาย การตอกลาย การประกอบชิ้นงาน การขัดแต่งชิ้นงาน และการตรวจสอบคุณภาพ และมีประสบการณ์การทำเครื่องเงิน อย่างน้อย 6 เดือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved